

MERLET COLLEGE

Schoolondersteuningsprofiel

Wat kan ik doen?

November 2019

Het SOP voor de periode 2023-2026 is in ontwikkeling.

Inhoudsopgave

Inleiding en leeswijzer	3
1. Evaluatie planperiode 2014-2018	4
2. Visie, uitgangspunten en ondersteuningskader	
2.1 Visie	5
2.2 Uitgangspunten	5
2.3 Ondersteuningskader	6
2.3.1 Bovenschoolse voorzieningen	6
3. Ondersteuningsstructuur	8
4. Basisondersteuning	
4.1 Basisondersteuning: Hoe werkt het?	10
4.2 Extra ondersteuning is maatwerk	10
4.3 Overzicht ondersteuning	
4.3.1 Domein organisatie	11
4.3.2 Domein leren leren	14
4.3.4 Domein sociaal emotioneel	15
4.3.4 Domein zelfredzaamheid	17
4.3.5 Domein communicatie	17
5. Samenwerking met ouders en externen	
5.1 Samenwerking met ouders	18
5.2 Samenwerking met ketenpartners	19
5.3 Samenwerking met basisscholen	19
5.4 Bovenschoolse samenwerking	20
6. Werkwijzen en procedures	
6.1 Hoe we de leerling systematisch	21
6.2 Protocollen	21
6.3 Gespecialiseerde medewerkers	22
7. Ambities	
7.1 Basisondersteuning versterken	23
7.2 Ambities	23
Bijlagen	
1. Versterking basisondersteuning: activiteitenplan 2019-2020	
2. Plan voor verantwoording	
3. Meerjarenbegroting	

Inleiding en leeswijzer

Het Merletcollege heeft als uitgangspunt om voor alle leerlingen in de regio thuisnabij onderwijs te bieden, ook aan leerlingen met een ondersteuningsbehoefte.

Voor u ligt het Schoolondersteuningsprofiel (SOP) van het Merletcollege. Hierin beschrijven we welke basisondersteuning we bieden aan alle leerlingen en aan leerlingen die net wat meer nodig hebben om tot bloei te komen. Sinds de start van passend onderwijs hebben we als school al veel bereikt in samenwerking met ouders, begeleiders passend onderwijs en onderwijs ondersteunende diensten. De huidige planperiode (2019-2022) willen we, in lijn met het Ondersteuningsplan van het Samenwerkingsverband VO-VSO Nijmegen e.o. het niveau van basisondersteuning verder versterken. De docent speelt hierbij een cruciale rol.

In de aanloop naar dit nieuwe schoolondersteuningsprofiel is van beknopt onderzoek onder docenten gebruikt gemaakt. De resultaten (februari 2018) hebben de schrijvers van dit document beter bewust gemaakt van hoe het SOP door docenten gebruikt wordt en wat er nodig is voor een goede implementatie. Ouders zijn in de rol van 'critical friend' betrokken. Een directielid is op verzoek bij werkgroep bijeenkomsten aangeschoven om mee te denken over keuzes in ondersteuning, de formulering ervan en vooral ook de borging van verantwoordelijkheden.

In de werkgroep SOP zaten zorgteamleden van de drie locaties met verschillende taken en functies. Begeleiders passend onderwijs zijn net als een enkele jeugdprofessional van het CJG vooral sparringpartner geweest.

Leeswijzer

Dit schoolondersteuningsprofiel telt 7 hoofdstukken. In hoofdstuk 1 blikken we terug op de afgelopen planperiode 2014-2018. In hoofdstuk 2 beschrijven we onze visie, het beleidskader en de uitgangspunten van de ondersteuning. In hoofdstuk 3 schetsen we de ondersteuningsstructuur van onze school, die we in hoofdstuk 4 verder toelichten. We beschrijven uitgebreid welke basisondersteuning we bieden. Extra ondersteuning is altijd maatwerk. In hoofdstuk 5 gaan we in op de samenwerking met ouders en ketenpartners. In hoofdstuk 6 beschrijven we de werkwijzen en procedures die we met elkaar hebben afgesproken. Hoofdstuk 7 staan we stil bij onze ambities.

Bij dit schoolondersteuningsprofiel horen bijlagen voor intern gebruik, te weten:

1. Activiteitenplan 2019-2020;
2. Plan voor verantwoording;
3. Meerjarenbegroting 2019-2022.

Menno van Halem, directeur Merletcollege Mill
Dennis Driessen, schoolpsycholoog
Lucia Brakenhoff, orthopedagoog
Ellen Dulk, zorgcoördinator

Cuijk, 10 oktober 2019

1. Evaluatie planperiode 2014-2018

Voor het eerste schoolondersteuningsprofiel (SOP) is binnen ons samenwerkingsverband gebruik gemaakt van een format. De ondersteuning werd op drie niveaus beschreven. Basisondersteuning voor alle leerlingen (1), lichte ondersteuning waarin school voorziet, toegankelijk voor alle leerlingen (2) en maatwerkoplossingen voor leerlingen met een hulpvraag waar veelal ook externe hulpverleners bij betrokken werden: extra ondersteuning (3 en 4)

De drie locaties van het Merletcollege hadden elk een eigen SOP. Op alle locaties kon van dezelfde ondersteuningsmogelijkheden gebruik gemaakt worden. In de uitvoering waren om organisatorische redenen verschillen mogelijk.

Het werken met een format voor het SOP heeft niet geleid tot een duidelijke profilering van scholen, niet Merletcollegebreed en niet binnen het samenwerkingsverband. Er is dan ook geen vast format meer op basis waarvan het SOP wordt opgesteld. Het Merletcollege heeft het werken met een SOP per locatie losgelaten. De basisondersteuning is immers voor alle locaties hetzelfde. Extra ondersteuning is altijd maatwerk en kan zowel op leerling- als op locatieniveau verschillen.

Met de komst van Passend Onderwijs in augustus 2014 veranderde er in eerste instantie niet zoveel op het Merletcollege. We hebben altijd al veel 'zorgleerlingen' gehad voor wie het onderwijs passend gemaakt werd. Waar de hulpvraag een uitdaging was, werden grenzen verlegd en konden we ons handelingsrepertoire vergroten. Structureel overleg met de ouders en waar nodig met overige hulpverleners, is vanzelfsprekend voor ons.

Vanaf schooljaar 2013-2014 zijn de zorgteams nauwer gaan samenwerken door zorgcoördinatoren en orthopedagogen locatie overstijgend te laten werken. Hierdoor stemmen we de ondersteuning tussen de locaties beter af en leren we van elkaar. We zijn kritisch op ons eigen handelen en op elkaar. Twee van de drie begeleiders passend onderwijs (BPO-ers) werken op meerdere locaties van het Merletcollege. Dit borgt en versterkt mede de interne afstemming op zorgteamniveau tussen locaties.

We hebben gemerkt dat het aantal leerlingen met een hulpvraag is toegenomen en de ondersteuningsbehoeften complexer zijn geworden. Een groeiend aantal leerlingen kreeg ondersteuning op maat. We zijn meer ondersteuning gaan inkopen maar ook onze eigen orthopedagogen zijn meer leerlingen gaan begeleiden. De expertise binnen het zorgteam is vergroot doordat een van de orthopedagogen de opleiding tot schoolpsycholoog heeft gevolgd. Samen met de BPO-ers van ons samenwerkingsverband, hebben we bij ondersteuning de focus verlegd van de individuele leerling buiten de klas naar de leerling in de klas.

2. Visie, uitgangspunten en ondersteuningskader

2.1 Visie

Veilig en Uitdagend

Het Merletcollege stelt zich ten doel ervoor te zorgen dat leerlingen zich op school veilig, gewaardeerd en geaccepteerd voelen door hen voldoende aandacht en hulp te bieden. Een veilige omgeving is een voorwaarde voor leren en presteren (*visiepijler 'veilig'*). Daarbij is het ook van belang dat leerlingen terechtkomen op de onderwijssoort die past bij hun capaciteiten en mogelijkheden, en dat zij die opleiding ook daadwerkelijk (zo veel mogelijk binnen de ervoor gestelde termijn) met succes doorlopen (*visiepijler 'uitdagend'*). In dat kader wil het Merletcollege al haar leerlingen een zo goed mogelijke begeleiding en ondersteuning bieden, zodat zij hun schoolloopbaan positief, met een bij hun niveau passend diploma, kunnen afsluiten.

Betrokken en Op maat

Al langer, maar zeker sinds de wet op Passend Onderwijs, is zorg niet meer de incidentele leerlingenzorg zoals die voorheen was, maar heeft iedere school de morele taak tot het verhogen van de basisondersteuning op school (*visiepijler 'betrokken'*). Binnen deze geïntegreerde ondersteuning staan de leerling en het pedagogische handelen van de docent centraal waarmee er in eerste instantie kwalitatief goed onderwijs voor alle leerlingen wordt geboden. Dat houdt in dat de docenten en de begeleiders het onderwijs en de eventuele aanvullende ondersteuning afstemmen op de behoeften van de individuele leerling (*visiepijler 'op maat'*). Uitgangspunt: "De beste kansen voor elk kind!"

Samen

De personen die een rol spelen bij de leerlingbegeleiding zijn talrijk en divers (*visiepijler 'samen'*): intern de docenten (in hun vaklessen), gespecialiseerde docenten (bijv. remedial teaching en faalangstreductietraining), mentoren, coördinatoren leerlingenzaken, decanen, orthopedagogen en zorgcoördinatoren. Deze laatstgenoemden (orthopedagogen en zorgcoördinatoren) vervullen de regiefunctie binnen zorg en ondersteuning. Verder heeft het Merletcollege duidelijk zicht op de sociale kaart in het omliggende gebied, waardoor er ook een nauwe samenwerking met externe ketenpartners mogelijk is. Vanuit het oogpunt van de landelijke ontwikkelingen m.b.t. de transitie van de jeugdzorg, wordt er ook op dat vlak een belangrijke rol in de samenwerking van school met jeugdzorginstellingen en gemeenten gevraagd.

2.2 Uitgangspunten

Het Merletcollege streeft een hoog niveau van basisondersteuning na, wat zich kenmerkt door een goed pedagogisch-/didactisch klimaat op leer- en gedragsgebied. Dit is tevens de doelstelling van het Samenwerkingsverband VO-VSO Nijmegen e.o. (SWV). Immers, wanneer de basisondersteuning van een hoog niveau is dan heeft het overgrote deel van de leerlingen daar voordeel van en zorgen we ervoor dat het aandeel leerlingen die langdurige intensieve interventies nodig hebben, beperkt blijft tot uitvoerbare proporties.

Uitgangspunt voor het SOP van het Merletcollege is het Ondersteuningsplan 2018-2022 van het SWV waarin beschreven wordt welke (basis)ondersteuning op de scholen voor o.a. VO geboden moet kunnen worden. Enkele uitgangspunten van dat ondersteuningsplan zijn:

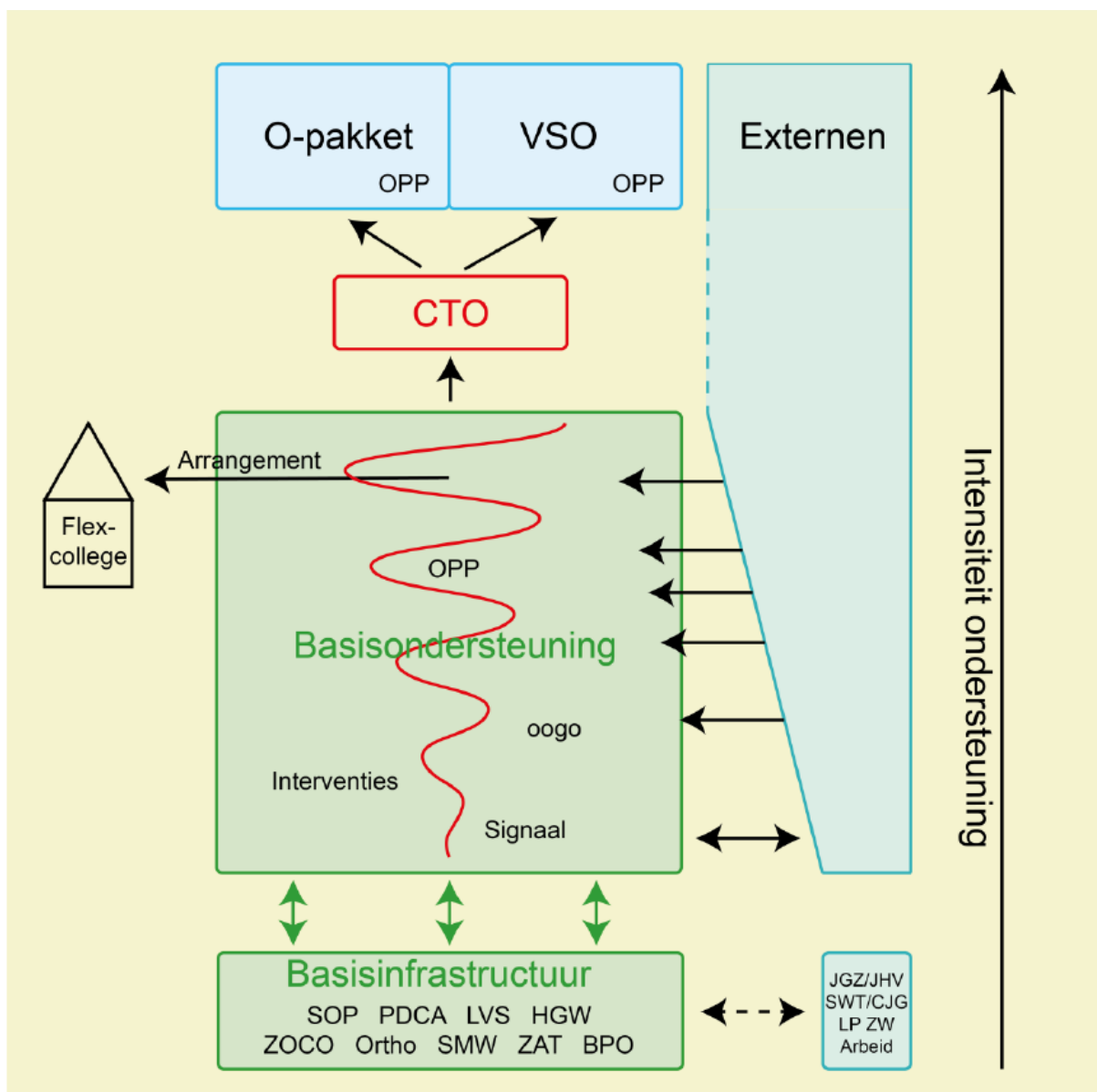
- Er is vastgelegd wat we onder basisondersteuning verstaan en het Samenwerkingsverband faciliteert besturen en schoollocaties om dit te borgen en te versterken;
- Er is voor gezorgd dat op iedere locatie een interdisciplinaire infrastructuur aanwezig is om de basisondersteuning te kunnen bieden;
- Docenten en andere professionals binnen de scholen werken handelingsgericht. Hieronder valt het analyseren van de onderwijs(ondersteunings)behoeften, het stellen van

ontwikkelingsdoelen, plannen en uitvoeren van interventies, het verantwoorden van de interventies en de communicatie met ouders hierover.

- Er wordt door de scholen op alle niveaus samengewerkt met ketenpartners om een integrale aanpak (samenwerking tussen onderwijs en jeugdhulpverlening) mogelijk te maken.

2.3 Ondersteuningskader

Het beleid op basis van waar we in ons Samenwerkingsverband werken aan het vormgeven van passend onderwijs wordt in het onderstaande figuur samengevat:

De groen omkaderde gedeelten geven de basisondersteuning weer die van de school (al dan niet in samenwerking met ketenpartners) verwacht mag worden. De rode spiraal geeft de mate van samenwerking met alle betrokkenen rondom de leerling aan, zowel binnenschools (hoofdstuk 4) als bovenschols.

Voor hierboven gebruikte afkortingen zie pagina 7.

Afkortingen:

BPO	Begeleider Passend Onderwijs (in dienst van Samenwerkingsverband)
CJG	Centrum voor Jeugd en Gezin (gemeente Noord-Brabant)
CTO	Commissie Toewijzing Ondersteuning (commissie binnen het Samenwerkingsverband)
HGW	Handelingsgericht werken
JGZ/JHV	Jeugd Gezondheidszorg / Jeugd Hulpverlening
LP	Leerplicht (gemeente)
LVS	Leerlingvolgsysteem (school)
OOGO	Op Overeenstemming Gericht Overleg
O-pakket	Ondersteuningspakket (Samenwerkingsverband, voor inzet op school)
OPP	Ontwikkelingsperspectiefplan (school)
Ortho	Orthopedagoog (school)
PDCA	Plan Do Check Act (cyclus van planmatig werken)
SMW	School Maatschappelijk Werk (gemeente Gelderland)
SOP	School ondersteuningsplan
SWT	Sociaal Wijkteam (gemeente Gelderland)
VSO	Voortgezet Speciaal Onderwijs
ZAT	Zorg Advies Team (school met externe partners)
ZOCO	Zorgcoördinator
ZW	

2.3.1 Bovenschoolse voorzieningen

De school biedt (basis)ondersteuning, al dan niet in samenwerking met ketenpartners. Indien noodzakelijk kan de school in samenspraak met het SWV voor een leerling een beroep doen op voorzieningen buiten school. Hierbij kan gedacht worden aan een tijdelijke plaatsing op het Flex College, het orthopedagogisch-didactisch centrum (OPDC) van het Samenwerkingsverband, aan de inzet van een ondersteunings- ofwel 'alle hens aan dek'-pakket om een zeer intensief onderwijs-/zorgarrangement voor een leerling op de eigen school vorm te geven of aan plaatsing op een school voor speciaal voortgezet onderwijs (VSO).

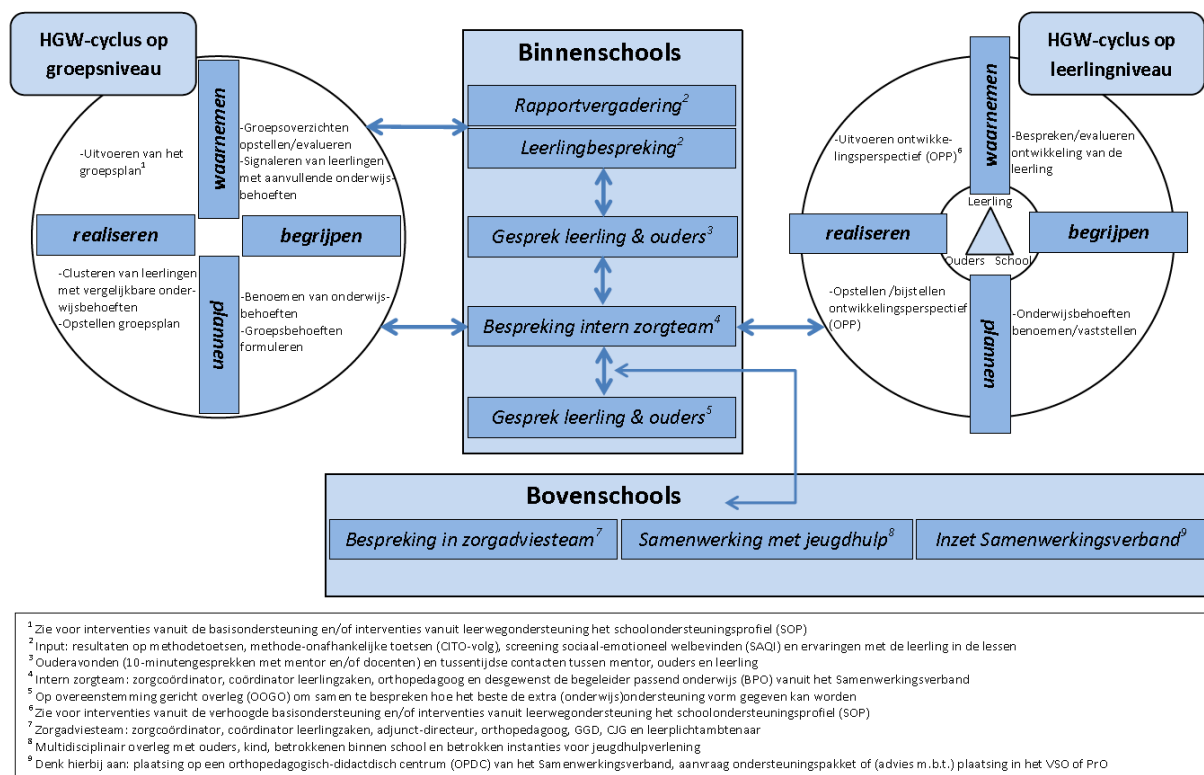
Voor meer informatie over de bovenschoolse voorzieningen verwijzen we naar de website van het Samenwerkingsverband VO-VSO Nijmegen e.o. (www.samenwerkingsverbandvo.nl).

3. Ondersteuningsstructuur

Leidend in de basisondersteuning is het handelingsgericht werken (HGW). Dit kent 7 principes:

1. De **onderwijsbehoeften** van de leerlingen staan centraal.
2. De omgeving (de groep, de leerkracht, de school en de ouders) moet goed **afgestemd** zijn op wat het kind nodig heeft.
3. **De leerkracht doet ertoe**. Hij kan afstemmen op de verschillen tussen de leerlingen en zo het onderwijs passend maken.
4. **Positieve aspecten** zijn van groot belang. Dit gaat niet alleen om de positieve aspecten van de leerling, maar ook van de leerkracht, de groep, de school en de ouders.
5. **Constructieve samenwerking** tussen school en ouders. De verantwoordelijkheid voor initiatief ligt bij de school. De school geeft duidelijk de verwachtingen over de verantwoordelijkheid van ouders aan.
6. School, ouders en leerling werken **doelgericht werken**.
7. De wijze van samenwerking tussen school, ouders en leerling is **systematisch en transparant**. Er zijn duidelijke afspraken over wie wat doet en wanneer.

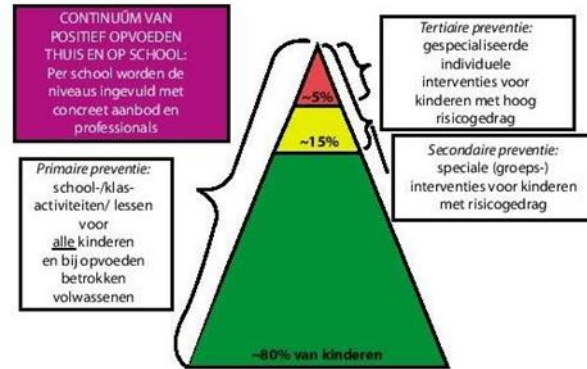
Dit is voor het Merletcollege in onderstaand figuur weergegeven:

Doelstelling is om de basisondersteuning zo vorm te geven dat het overgrote deel van de leerlingen hier voldoende aan heeft om zich binnen het bij hen passende onderwijsniveau goed te kunnen ontwikkelen. Voor een kleine groep leerlingen is er daarnaast aanvullende ondersteuning nodig, vaak kortdurend en in groepsvorm. Dit is weergegeven in het linker gedeelte van bovenstaand figuur.

Slechts een nog kleinere groep leerlingen is aangewezen op meer langdurige en intensievere vormen van ondersteuning (vaak individueel) waarbij er meer samenwerking met eventuele ketenpartners

vereist is en waarbij er (om de voortgang en ontwikkeling te volgen en waarborgen) in op overeenstemming gericht overleg met ouders (OOGO) en leerling een ontwikkelingsperspectief (OPP) wordt opgesteld. Meer informatie over het OPP en onze ketenpartners leest u in hoofdstuk 5 (samenwerking met ouders en ketenpartners).

Figuur 1. Three-tiered model.

In het vervolgende hoofdstuk van dit schoolondersteuningsprofiel beschrijven wij op vijf domeinen hoe het Merletcollege de basisondersteuning heeft vormgegeven. De domeinen zijn: organisatie van het onderwijs, leren-leren, sociaal-emotioneel functioneren, zelfredzaamheid en communicatie. Voor een groot gedeelte is dit een passend 'standaard' aanbod, maar naarmate de onderwijsbehoeften van de leerling toenemen zal dit in toenemende mate maatwerk zijn.

Uitgangspunt bij opschaling van (basis)ondersteuning is altijd de bespreking binnen het interne zorgteam en op overeenstemming gericht overleg met ouders over de specifieke invulling van onderwijsondersteuning voor de individuele leerling. **In die zin verzorgt het interne zorgteam altijd de toeleiding tot extra onderwijsondersteuning.**

4. Basisondersteuning

4.1 Basisondersteuning: Hoe werkt het?

Om de basisondersteuning binnen school te realiseren is op elke locatie een interdisciplinair zorgteam met in ieder geval een zorgcoördinator en een orthopedagoog aanwezig, aangevuld met gedragsdeskundigen van het samenwerkingsverband (BPO-ers). Docenten en andere professionals werken handelingsgericht en planmatig. We vinden het als school belangrijk om kritisch naar ons eigen handelen te kijken en gemaakte afspraken te evalueren.

Binnen de basisinfrastructuur van de schoollocatie bieden we zoveel mogelijk leerlingen passend onderwijs. We willen vooral preventief werken. Dat lukt het beste als ouders en school elkaar op tijd informeren over zaken waar ze zich zorgen over maken. De mentor is het eerste aanspreekpunt.

Het niveau van de basisondersteuning is flink verhoogd. Dat betekent dat de meeste ondersteuning dichtbij en zonder tijdrovende aanvraagprocedures ingezet kan worden. Op alle locaties wordt dezelfde ondersteuning geboden. Omdat gebouw en onderwijsaanbod verschillen, kan de uitvoering van de ondersteuning om organisatorische redenen verschillen per locatie.

4.2 Extra ondersteuning is maatwerk

Wilt u informatie over ondersteuningsmogelijkheden die niet in het overzicht zijn opgenomen, neem dan gerust contact op met een van de zorgteamleden verbonden aan de locatie waar het kind of de leerling wordt aangemeld of staat ingeschreven.

Op de website van de school(<https://www.merletcollege.nl/over-ons/begeleiding-en-zorg/zorgteam>) leest u wie de zorgteamleden van de locatie zijn.

4.3 Overzicht ondersteuning

De ondersteuning die het Merletcollege biedt is in het overzicht op de volgende pagina's per domein beschreven, oplopend van licht naar intensief. In overleg met het (zorg)team wordt bekeken welke interventies passend zijn. De domeinen zijn:

- organisatie
- leren leren
- sociaal emotioneel
- zelfredzaamheid
- communicatie.

Per onderwerp (kolom 1) wordt aangegeven welke ondersteuning we in ieder geval bieden, de zgn. basisondersteuning (kolom 2) en bij wie u terecht kunt als u hier iemand over wilt spreken (kolom 3).

4.3.1 Organisatie		
Onderwerp	Hoe school hier werk van maakt ofwel de basisondersteuning	Bij wie je terecht kunt met vragen
A. overzichtelijke school	1. Gemarkeerde looproutes 2. Duidelijke plattegrond 3. Heldere afspraken, duidelijke regels! Leerlingen weten voor welke vragen ze bij wie moeten zijn. 4. Korte communicatielijnen (o.a. Magister, ELO)	1. directeur 2. directeur 3. mentor en directeur 4. directeur
B. Een zorgvuldig aanname- en plaatsingsbeleid	1. Persoonlijk aanmelden met gelegenheid voor gesprek 2. Meerdere keren per jaar contact met de basisscholen in de regio (consultatie en advies, voorlichting, warme overdracht) 3. Bij zij-instroom overstapdossier opvragen bij de school van herkomst en warme overdracht 4. Dossieranalyse t.b.v. behandeling aanmelding en in kaart brengen van onderwijs-/ondersteuningsbehoefte(n) 5. Plaatsing in een passende en eventueel kleinere klas 6. Kennismaking met mentor en klasgenoten voordat het schooljaar start (voor en na de zomervakantie) 7. Informatie verstrekken aan team en/of leerling m.b.t. de ondersteuningsbehoefte (stimulerende en belemmerende factoren en effectief docentgedrag)	1. adjunct-directeur 2. adjunct-directeur en/of zorgteam 3. adjunct-directeur 4. zorgteam 5. adjunct-directeur 6. adjunct-directeur 7. zorgteam
C. Een actief verzuimbeleid gericht op het terugdringen en voorkomen van schoolverzuim	1. Toezicht op aan-/afwezigheid via Magister (ook voor ouders) 2. Korte lijn met leerplichtambtenaar verbonden aan school 3. Hanteren van regionaal verzuimprotocol 4. Vaste afspraken bij te laat komen en verzuim 5. Inhaalprogramma voor gemiste uren 6. Onderwijs op afstand organiseren, ook voor langere tijd (bijv. Klassecontact, thuisonderwijs).	1. coördinator leerlingzaken 2. mentor en coördinator leerlingzaken 3. mentor en coördinator leerlingzaken 4. mentor en coördinator leerlingzaken 5. mentor en coördinator leerlingzaken 6. zorgteam en coördinator leerlingzaken

Organisatie (vervolg) Onderwerp	Hoe school hier werk van maakt ofwel de basisondersteuning	Bij wie je terecht kunt met vragen
D. Een gedragen beleid op toezicht in de pauzes, in het kader van een veilig pedagogisch klimaat.	1. Toezicht op leerlingen bij pauzes door 'vaste' surveillanten 2. Onder- en bovenbouw binnen of buiten gescheiden pauzeplaats 3. Beschutte pauzeplek indien nodig 4. Alleen pauzeren indien nodig	1. coördinator leerlingzaken of adjunct-directeur 2. coördinator leerlingzaken of adjunct-directeur 3. coördinator leerlingzaken en zorgteam 4. zorgteam (ZT)
E. Een protocol voor medisch handelen	1. Bij medicijn gebruik 2. Bij diabetes 3. Bij epilepsie 4. Incidentele toediening van medicijnen	1. BHV-er van de school 2. BPO en zorgteam 3. BPO/LWEO en ZT 4. conciërge en BHV-er van de school
F. Een helder beleid ten aanzien van (vroegtijdige) signalering van psychiatrische problematiek, middelenmisbruik, gezinsproblematiek etc.	1. Signaalfunctie van alle medewerkers op school 2. Laagdrempelig contact met school 3. Zeer korte lijn tussen medewerkers en zorgteam 4. Wekelijks zorgteambespreking 5. Korte lijn met ketenpartners en bespreking in ZAT 6. Analyse van aanmeldossier PO-VO 7. Afname vragenlijst over sociaal-emotioneel welbevinden 8. Screening GGD in leerjaar 2 middels vragenlijst 'Gezond leven? Check het even!' 9. STORM-project: preventie van stemmingsklachten op school 10. Gebruik maken van anti-pestprotocol 11. Meldcode hanteren	1. mentor of coördinator leerlingzaken 2. mentor 3. coördinator leerlingzaken en zorgteam 4. zorgteam 5. zorgcoördinator 6. zorgteam 7. zorgteam 8. zorgcoördinator 9. zorgteam 10. coördinator leerlingzaken 11. zorgcoördinator
G. De mogelijkheid voor aanpassingen in de organisatie van het onderwijs	1. Extra tijd bij toetsen (mits deskundigenverklaring aanwezig) 2. Aanpassen van gecompliceerder opdrachten (bijv. werkstukken, verslagen, presentaties) 3. Aparte afspraken en controle bij balans tussen inspanning en ontspanning tijdens lessen (spanningsontlading, bijv. heel even uit de les o.i.d.) 4. Aanbieden van individuele leerlijnen 5. Bieden van een alternatief leerplan of examen (o.a. PTA, LWT)	1. zorgteam 2. mentor en vakdocent 3. mentor en zorgteam 4. adjunct-directeur en ZT 5. adjunct-directeur en ZT

Organisatie (vervolg) Onderwerp	Hoe school hier werk van maakt ofwel de basisondersteuning	Bij wie je terecht kunt met vragen
H. De mogelijkheid voor aanpassingen van lesmateriaal	1. Auditieve ondersteuning 2. Digitaal werken 3. Adequaat gebruik van soloapparatuur en controle op hierop 4. Visuele ondersteuning bij instructie 5. Aangepaste visuele ondersteuning (mindmap, schema, digibord (mits aanwezig), tekeningen en schrijven en het gebruik van de computer en het smartboard om auditieve informatie te ondersteunen)	1. mentor en zorgteam 2. dyslexiecoach en zorgteam 3. mentor en vakdocenten 4. mentor en vakdocenten 5. mentor en vakdocenten
I. Een aanbod voor leerlingen met dyslexie of dyscalculie	1. Extra tijd bij alle toetsen 2. Faciliterende maatregelen conform protocol 3. compenserende maatregelen conform protocol 4. dispenserende maatregelen conform protocol 5. Hulpmiddelen inzetten die denkhandelingen ondersteunen (formulekaart, zelfinstructiemethode) 6. Mondelinge informatie zoveel mogelijk schriftelijk ondersteunen	1. mentor en zorgteam 2. mentor en zorgteam 3. zorgteam 4. adjunct-directeur, zorgteam 5. zorgteam 6. mentor en vakdocenten
J. Een beleid ten aanzien van langdurig zieke leerlingen.	1. Contact met medeleerlingen in stand houden en/of versterken 2. Inzet begeleider passend onderwijs 3. Alle lessen toegankelijk voor minder mobiele leerlingen (lift, roosteraanpassingen) 4. Aanpassingen bij leswisselingen 5. Inzet Klassecontact o.i.d. 6. Onderwijs op afstand en indien mogelijk thuisonderwijs 7. Aanpassingen in het lesprogramma i.v.m. beperkte belastbaarheid	1. mentor 2. zorgteam en BPO 3. adjunct-directeur en coördinator leerlingzaken 4. adjunct-directeur en coördinator leerlingzaken 5. mentor en BPO/zorgteam 6. zorgteam en adjunct-directeur 7. zorgteam en adjunct-directeur
K. Leerweg ondersteunend onderwijs (volgens nieuwe richtlijn)	1. Aangepast taalgebruik: woordkeus, zinsbouw en beperkte hoeveelheid informatie tegelijk etc. 2. Leerling actief betrekken bij het geven van instructies 3. Verlengde instructie bieden	1. mentor en vakdocenten 2. vakdocenten 3. vakdocenten

Organisatie (vervolg) Onderwerp	Hoe school hier werk van maakt ofwel de basisondersteuning	Bij wie je terecht kunt met vragen
	- aangepaste (meervoudige) instructie geven: visueel, voornamelijk verbaal of schriftelijk - Extra ondersteuning bieden bij het aanleren van vaktermen en vaktheorie - Korte controle uitoefenen of instructie wel is begrepen en uitgevoerd - Taalvaardigheidsondersteuning door RT-er (bijv. Muiswerken) - Kortdurende inzet van extra begeleider: bij bepaalde opdrachten de leerling op weg helpen bij de eerste stap(pen)	- vakdocenten - vakdocenten - vakdocenten - mentor en zorgteam - zorgteam en vakdocent

4.3.2 Leren leren		
Onderwerp	Hoe school hier werk van maakt ofwel de basisondersteuning	Bij wie je terecht kunt met vragen
A. Aanleren en verbeteren van studievaardigheden	- In de onderbouw tijdens mentorlessen - vakspecifieke leerstrategieën aanleren tijdens de vakles - RT bieden ter ondersteuning bij het aanleren van de juiste leerstrategie - specialistische begeleiding in een kleine groep of individueel gericht op het inzetten van adequate leerstrategieën	- mentor - mentor en vakdocent - mentor en zorgteam - zorgteam en BPO
B. Begeleiding bij het plannen /organiseren van schoolwerk	- In de onderbouw tijdens mentorlessen - In de klas plannen van toetsen en grote opdrachten - RT bieden ter ondersteuning bij het leren plannen en organiseren - specialistische begeleiding in een kleine groep of individueel gericht op het plannen en organiseren	- mentor - mentor en vakdocent - mentor en zorgteam - zorgteam en BPO
C. Vakinhoudelijke ondersteuning (RT)	- Steunlessen - B-uren (bovenbouw havo-vwo) - Incidenteel bijles door ouderejaars - Incidenteel bijles door vakdocent - Zelfstandig werken met RT programma (Muiswerken)	- mentor en adjunct-directeur - adjunct-directeur - mentor en coördinator leerlingzaken (CL) - mentor en adjunct-directeur - zorgteam en Muiswerk coördinator

Leren leren (vervolg) Onderwerp	Hoe school hier werk van maakt ofwel de basisondersteuning	Bij wie je terecht kunt met vragen
D. Huiswerk- begeleiding	1 huiswerk maken tijdens de les 2 indien nodig na de lessen op school onder toezicht in daarvoor bestemde ruimte (verwijzing via zorgteam)	1. vakdocent 2. coördinator leerlingzaken (CL)
E. Onderwijsprogram- ma of leerlijnen die zijn afgestemd op leerlingen met een meerbegaafde intelligentie	1. Verrijksopdrachten aan begaafdere leerlingen geven i.v.m. leermotivatie 2. Aanpassingen aan het lesprogramma 3. Aangepaste leerlijn	1. Vakdocenten en orthopedagoog 2. Vakdocenten en orthopedagoog 3. Vakdocenten i.o.m. ZT, adjunct-directeur en CL
F. Begeleiding t.a.v. dyslexie, dyscalculie;	1. Extra tijd bij alle toetsen 2. Faciliterende maatregelen conform protocol 3. compenserende maatregelen conform protocol 4. Hulpmiddelen inzetten die denkhandelingen ondersteunen (formulekaart, zelfinstructiemethode) 5. Mondelinge informatie zoveel mogelijk schriftelijk ondersteunen 6. dispenserende maatregelen conform protocol	1. mentor en zorgteam (ZT) 2. mentor en zorgteam 3. zorgteam 4. zorgteam 5. mentor en vakdocent 6. adjunct-directeur, zorgteam
G. Begeleiding onderwijs aan anderstaligen (nieuwkomers)	1. Extra tijd en ondersteuning bij toetsen (conform wet en regelgeving) 2. NT2 woordenboek in bruikleen 3. Afstemmen van taalgebruik aan de communicatievaardigheden van de leerlingen 4. Contextgerichte ondersteuning bieden bij het aanleren van vaktermen en vaktheorie 5. Zelfstandig werken met RT programma (Muiswerken) 6. Onder begeleiding werken met RT programma (Muiswerken)	1. adjunct-directeur en zorgteam 2. zorgteam en NT2-docent 3. mentor en coördinator leerlingzaken (CL) 4. vakdocent en mentor 5. zorgteam en huiswerk coördinator 6. zorgteam, huiswerk coördinator en CL

4.3.3 Sociaal emotioneel

Onderwerp	Hoe school hier werk van maakt ofwel de basisondersteuning	Bij wie je terecht kunt met vragen
A. orthopedagogische en/oforthodidactische aanpak...	1. Regelmatig mentorcontact: klassikaal en zo nodig individueel	1. Mentor

Sociaal emotioneel (vervolg) Onderwerp	Hoe school hier werk van maakt ofwel de basisondersteuning	Bij wie je terecht kunt met vragen
A (vervolg) (Ortho)pedago- gische en/of orthodidactische aanpak die gericht is op sociale veiligheid en het voorkomen en aanpakken van gedragsproblemen en sociaal- emotionele problemen.	2. Inrichting van specifieke plek in de klas (bv. prikkelarm, vooraan) 3. Specialistische begeleiding m.b.t. de problematiek 4. Training gericht op het omgaan met faalangst en sociale vaardigheden 5. Persoon waar hij/zij zich kan melden als er problemen zijn 6. Voorbereiding op veranderingen: 1-2-wekelijks kortdurend contact met (vertrouwens)persoon/ begeleider 7. Voorstructureren van de invulling van vrijere onderwijssituaties (b.v. gymles, excursies, projecten) 8. Begeleider (gespecialiseerde persoon) met specifieke methodiek op het gebied van sociaal emotioneel functioneren 9. Regelmatig begeleidingsmoment waarin opvallend (externaliserend) of teruggetrokken (internaliserend) gedrag wordt besproken 10. Aanwezigheid opvang/time out-plek om tot rust te komen en waar aandacht is voor de leerling 11. Toezicht/begeleiding bij vrijere onderwijssituaties ter voorkoming van gedragsproblemen 12. Ondersteuning bij de samenwerking met de andere leerlingen 13. Check In Check Out. Structuur en voorspelbaarheid: dagelijks kort bespreken van de structuur van de dag. 14. Aanpassingen in de organisatie van het onderwijs i.v.m. spanning en angsten, zie ook zelfredzaamheid, A pt 5 15. Individuele begeleiding door gedragsdeskundige 16. Bespreken van het OPP met de leerling om inzicht te geven in de didactische vooruitgang (bevorderen leermotivatie) 17. Gevisualiseerd inzicht in progressie op sociaal-emotioneel gebied/meedenken in OPP	2. Mentor en gedragsdeskundige 3. Orthopedagoog en BPO 4. gespecialiseerd docent 5. zorgcoördinator of vertrouwenspersoon 6. mentor 7. mentor 8. gespecialiseerd docent, BPO, orthopedagoog 9. BPO, orthopedagoog 10. coördinator leerlingzaken en zorgcoördinator 11. surveillanten, conciërges, BPO 12. vakdocent en mentor 13. coördinator leerlingzaken en zorgteam 14. adjunct-directeur en zorgteam 15. zorgteam en BPO 16. individueel begeleider of mentor 17. individueel begeleider of mentor

4.3.4 Zelfredzaamheid

Onderwerp	Hoe school hier werk van maakt ofwel de basisondersteuning	Bij wie je terecht kunt met vragen
A. Een aanbod voor leerlingen met motorische problematiek, met bijbehorende compenserende en faciliterende maatregelen.	1 Tweede set boeken/kuisje op aangepaste hoogte 2 Oefenen van looproute om lokalen te vinden. 3 Werkt met laptop i.v.m. handschrift 4 Hulp van buddy/maatje bij bijv. dragen tas/laptop 5 Assistentie bij praktijkvakken (o.a. i.v.m. angsten en motorische problemen) Voor aanpassing lesprogramma zie Organisatie, G pt 6 6 (hulp bij het accepteren van) specialistische hulpmiddelen (mits organisatorisch haalbaar) 7 In enkele situaties toezicht vanwege medische problematiek: epilepsie etc. (mits organisatorisch haalbaar)	1. Zorgcoördinator en conciërge 2. BPO 3. Mentor en zoco 4. Mentor 5. TOA 6. zorgteam en BPO 7. adjunct-directeur en BHV-er van de school

4.3.5 Communicatie

Onderwerp	Hoe school hier werk van maakt ofwel de basisondersteuning	Bij wie je terecht kunt met vragen
A. Intern informatie delen	1. Lesnotities 2. Logboeknotities 3. Specialistische handelingsgerichte informatie m.b.t. de beperking is bekend bij alle teamleden	1. Vakdocenten 2. Hele team 3. Mentor i.o.m. zorgteam
B. Het bespreken van de voortgang van leerlingen	1 Leerlingbespreking 2 Rapportvergadering 3 Oudergespreksavond 4 Gesprek met ouder(s)/verzorger(s) en leerling 5 Gesprek met ouder(s)/verzorger(s) en leerling als extra ondersteuning geboden wordt	1. Coördinator leerlingzaken en mentor 2. Coördinator leerlingzaken en mentor 3. Mentor 4. Adjunct-directeur en mentor 5. Mentor en Zorgteam
C. Een beleid ten aanzien van het inschakelen van ketenpartners	1. Bespreking in het ZAT 2. Multidisciplinair overleg 3. Halfjaarlijks overleg van CJG met zorgfunctionarissen 4. Contact met behandelaar (mits ouders akkoord)	1. Zorgcoördinator 2. Zorgcoördinator 3. Zorgcoördinator 4. orthopedagoog

5. Samenwerking met ouders en externen

Opvoeding en onderwijs gaan hand in hand. Ouders worden zoveel mogelijk bij de voortgang en het welbevinden van hun kind betrokken. In hoofdstuk 4 vindt u het overzicht waarin de basisondersteuning is aangegeven. In kolom 3 kunt u lezen bij wie u terecht kunt met vragen over een specifiek onderwerp. Het Merletcollege investeert in de relatie en goede communicatie met ouders en leerling.

5.1 Samenwerking met ouders

Als er sprake is van ondersteuning werken we altijd met ouders samen. Vaak zal dit via de korte lijn van mentor met ouders zijn. Naarmate de ondersteuning intensiever wordt, komt het zorgteam in beeld. De orthopedagoog of begeleider wordt dan bij die communicatie met ouders betrokken.

Algemene verordening gegevensbescherming (AVG)

Goede communicatie houdt ook in dat we handelen volgens de AVG. Op het moment dat gesprekspartners van buiten school, op verzoek van school aansluiten bij een gesprek, vragen we uw toestemming. Ook voor het delen van informatie met derden is uw toestemming nodig. Als we het Samenwerkingsverband om advies vragen volstaat dat we u informeren.

De mentor, het eerste aanspreekpunt

Tijdens de kennismakingsavond voor ouders van nieuwe leerlingen voor de zomervakantie geeft de mentor aan op welke manier u het beste contact op kunt nemen. Tijdens de algemene kennismakingsavond aan het begin van het schooljaar treffen ouders en mentor elkaar opnieuw. Na elk rapport hebben ouders de gelegenheid om een gesprek te hebben met de mentor en/of vakdocenten tijdens de oudergespreksavond (10-minutengesprek). Tussentijds zal de mentor contact opnemen met ouders als er problemen zijn zoals verzuim, slecht gedrag of een mindere studiehouding. De mentor kan hierbij terugvallen op de coördinator leerlingzaken van zijn team en op het zorgteam. Ouders kunnen de coördinator leerlingzaken en het zorgteam zo nodig ook rechtstreeks benaderen.

Magister

Ouders kunnen hun kind volgen via Magister. Hierin staan de cijfers, de absenties en het huiswerk genoteerd. In de elektronische leeromgeving van Magister (ELO) is voor ouders per leerjaar relevante informatie geplaatst (jaarplanning, brieven, bijeenkomsten). Ouders krijgen eigen inloggegevens. We vinden het belangrijk om u goed te kunnen bereiken. Mocht het nodig zijn dan kunt u zelf uw contactgegevens wijzigen.

Een nieuwe leerling (met ondersteuningsbehoefte)

We stimuleren ouders om vroegtijdig contact op te nemen met het zorgteam als hun kind (extra) ondersteuning nodig heeft. Het initiatief hiervoor ligt bij ouders. Ook de leerkracht, IB-er of ambulant begeleider kan met toestemming van ouders, contact opnemen met het zorgteam voor advies of het maken van een afspraak voor een oriënterend gesprek. Zo nodig worden afspraken gemaakt om vóór aanmelding te kijken of de leerling plaatsbaar is. Hier wordt de directie bij betrokken. Uitgangspunt hierbij is het perspectief op het behalen van een diploma.

Voor meer informatie over het traject van aanmelding tot plaatsing verwijzen we naar het aannamebeleid op de website van de school (www.merletcollege.nl). Ook bij het Steunpunt Passend Onderwijs is voor ouders veel informatie te vinden bij het thema In en om de school.

Als de leerling al op school zit

Leerlingen ontwikkelen zich voortdurend. Als er signalen komen van docenten of ouders dat een leerling hulp nodig heeft, gaat de mentor of docent met de leerling in gesprek. Aanmelding bij het zorgteam volgt als er deskundig advies nodig is of de leerling verwezen dient te worden voor

specialistische ondersteuning of hulpverlening. Hierbij werken we volgens een vaste procedure: de [routekaart](#). Het contact met ouders is hierin opgenomen. Het zorgteam organiseert de ondersteuning en bespreekt dit met interne specialisten, leerling en ouders. Afspraken en notities worden vastgelegd in het Magister logboek. Als ondersteuning nodig is die niet op of door school geboden wordt, wordt verwezen naar hulpverlening. Het zorgteam kan hierbij helpen.

Ontwikkelingsperspectiefplan (OPP)

Als een leerling extra ondersteuning nodig heeft, stellen we een OPP op. Met extra ondersteuning bedoelen we alles wat niet binnen de opgerekte basisondersteuning valt en dus niet in de tabel in hoofdstuk 4 voorkomt. Het plan wordt met ouders besproken in een op overeenstemming gericht overleg (OOGO). Na bespreking wordt het OPP door de zorgcoördinator, ouders (en leerling) ondertekend. Minimaal twee keer per jaar organiseert de begeleider een voortgangsgesprek. Zo nodig wordt het OPP aangepast.

5.2 Samenwerking met ketenpartners

Het Merletcollege heeft duidelijk zicht op de sociale kaart in het omliggende gebied, waardoor er ook een nauwe samenwerking met externe ketenpartners mogelijk is. Voor het realiseren van basis- en extra ondersteuning op school werken we samen met:

- Centrum voor Jeugd & Gezin (CJG), Land van Cuijk
- Regionaal Bureau Leerplicht en voortijdig schoolverlaten Brabant Noordoost
- GGD Hart voor Brabant
- GGZ Oost Brabant, regio Land van Cuijk en Noord-Limburg – Boxmeer

Elke school heeft een vaste CJG-contactpersoon. Dit is tevens de jeugdprofessional die aansluit bij het ZAT-overleg.

Voor leerlingen met een visuele of auditieve beperking of taalontwikkelingsstoornis werken we nauw samen met Visio en Kentalis.

ZorgAdviesTeam (ZAT)

Op elke locatie van het Merletcollege komt 4-6 keer per jaar het ZAT bij elkaar. Hieraan nemen deel: de jeugdarts of verpleegkundige (GGD), een gedragsdeskundige (GGZ), de leerplichtambtenaar (RBL BNO) en een jeugdprofessional (CJG). Namens school sluiten in ieder geval aan: de coördinatoren leerlingzaken, de orthopedagoog en de zorgcoördinator. Als school besluit een leerling in het ZAT te bespreken vraagt de adjunct-directeur of de coördinator leerlingzaken (CL) toestemming aan ouders. Hiervan kan worden afgeweken als dat in het belang is van de leerling. De CL verzorgt ook de terugkoppeling naar ouders.

5.3 Samenwerking met basisscholen

Het Merletcollege investeert in het contact met basisscholen. Met een aantal basisscholen zijn activiteiten opgezet om van elkaar te leren en om de overstap van basisonderwijs (po) naar voortgezet onderwijs (vo) makkelijker te maken voor de leerling.

Ruim voor de aanmelddatum organiseert het Merletcollege een lesdag voor leerlingen van groep 8. Onze eigen leerlingen zijn die dag vrij. Deze dag is ook voor leerlingen van buiten de regio toegankelijk. De lesdag staat ook open voor leerlingen van het speciaal onderwijs die de overstap naar regulier vo gaan maken. In dat geval adviseren we ouders vooraf contact op te nemen met het zorgteam van de locatie om deze dag voor te bespreken.

Van po naar vo

Een leerkracht of intern begeleider kan altijd contact opnemen met het zorgteam voor informatie of advies. Een leerling wordt alleen met naam en toenaam besproken als ouders hier toestemming voor hebben gegeven aan de basisschool.

Het zorgteam neemt contact op met de basisscholen voor een warme overdracht als hier in het onderwijskundig rapport (OKR) om gevraagd wordt. Het OKR bestaat uit een overdrachtdossier en

een verkort OKR. De basisschool levert deze stukken samen met gegevens uit het leerlingvolgsysteem via de OverstapService Onderwijs (OSO) aan. Een dyslexieverklaring wordt meestal wel toegevoegd maar medische verklaringen niet. Indien van toepassing, geven ouders onderzoeksverslagen, behandelplannen en medische verklaringen zelf af op school, bijvoorbeeld bij de aanmelding. We gaan ervan uit dat ouders op de hoogte zijn van de inhoud van het aanmeldossier. Ouders kunnen altijd hun eigen visie op de ondersteuning voor hun kind noemen of schriftelijk toevoegen bij aanmelding.

5.4 Bovenschoolse samenwerking

Voor advies en ondersteuning van leerlingen die ons uitdagen grenzen te verleggen, werken we veel samen met het Samenwerkingsverband VO-VSO Nijmegen e.o. (SWV). De school heeft een eigen consulent die het zorgteam met raad en daad bij staat. Mocht het nodig zijn dan kunnen ook ouders voor vragen of een informatieverzoek contact opnemen met het SWV.

Begeleider passend onderwijs (BPO)

Daarnaast zijn op elke locatie minimaal twee begeleiders passend onderwijs (BPO) werkzaam die in dienst zijn van het SWV. De BPO-ers werken meerdere dagdelen op een of meer locaties. Deze deskundigen bieden individuele ondersteuning binnen en buiten de klas maar ondersteunen ook het team bij groepsdynamica. Zij hebben ook de taak om mee te helpen de basisondersteuning te versterken. De zorgcoördinator is het aanspreekpunt voor het SWV.

Flex College

Mocht een leerling ondanks extra ondersteuning, geen passende ondersteuning kunnen krijgen binnen het Merletcollege maar is de ondersteuningsbehoefte niet zo intensief dat een plaatsing in het voortgezet speciaal onderwijs (vso) noodzakelijk is, dan vormt het Flex College een belangrijke schakel om thuiszitten te voorkomen. Het Flex College kent drie afdelingen: Eigenwijs, Rebound en het Huiskamerproject. De consulent van het SWV is nauw betrokken bij dit traject.

Bij plaatsing op het Flex College blijft het Merletcollege verantwoordelijk voor de leerling. Het Flex College informeert ouders en school en betreft hen bij de tussentijdse evaluaties.

6 Werkwijzen en procedures

Om u te informeren hoe we op het Merletcollege werken en welke procedures we hanteren, verwijzen we naar beleidsdocumenten, protocollen en stappenplannen. Voor medewerkers zijn die toegankelijk via de elektronische leeromgeving (ELO) in Magister. Ouders vinden voor hen relevante protocollen op de website van school. Hier staat ook informatie voor ouders van nieuwe leerlingen.

6.1 Hoe we de leerling systematisch volgen

Leerlingbespreking / rapportvergadering

Minimaal twee besprekingen per periode. De mentor leidt deze bespreking, een collega legt de afspraken vast in Magister. Een lid van het zorgteam is bij deze besprekingen aanwezig en bewaakt mede het handelingsgericht werken. Zo nodig wordt een leerling buiten deze momenten om besproken door adjunct-directeur en/of coördinator leerlingzaken en/of het zorgteam.

Mentorbegeleiding

Tijdens de mentorles wordt aandacht besteed aan de sociaal-emotionele ontwikkeling en studievasthoudingen van de leerlingen. Welbevinden, zelfbeeld en motivatie worden in leerjaar 1 gevolgd via afname van een screening van welbevinden op school. De mentor is ook intensief betrokken bij de loopbaanoriëntatie (LOB) en werkt hierbij nauw samen met de decaan.

Wanneer een leerling doorstroomt naar een andere klas, vindt een overdracht plaats tussen betrokken mentoren. Initiatief hiervoor ligt bij de vertrekkende mentor. Deze mentor werkt het klassenplan bij.

Magister (digitaal leerlingvolgsysteem)

We gebruiken Magister om de leerling te volgen, ouders en betrokken collega's te informeren en gegevens te bewaren. De prestaties van de leerling worden gevolgd via de toetsen en rapportcijfers. Ouders hebben inzage in cijfers, aanwezigheid en huiswerk en kunnen contactgegevens zelf wijzigen. We werken hierbij volgens de richtlijnen en afspraken die zijn vastgelegd in het Privacyreglement Ons Middelbaar Onderwijs

CITO-volgsysteem VO

We maken gebruik van het CITO-volgsysteem VO waarbij we in leerjaar 1 twee metingen uitvoeren (september en mei) en in leerjaar 2 één meting (mei). Deze gegevens worden gebruikt voor het bijhouden van onze onderwijskwaliteit en geven extra informatie ten behoeve van de determinatie.

6.2 Protocollen:

- Beleidsplan loopbaanoriëntatie en begeleiding
- Convenant "Veilige School"
- Draaiboek bij overlijden en rouwverwerking
- Dyslexieprotocol
- Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling
- Pestprotocol
- Privacyreglement
- Protocol aanmelding en plaatsing leerjaar 1
- Protocol Ernstige Reken Wiskunde-problemen en Dyscalculie (ERWD)
- Protocol leerling met diabetes
- Protocol leerling met epilepsie
- Protocol medische handelingen (op individueel niveau, maatwerk)
- Stappenplan ondersteuning voor leerlingen met een handicap of chronische ziekte
- Protocol ondersteuning visueel gehandicapte leerlingen
- Protocol op- en afstroom en (tussentijdse) instroom
- Protocol schoolverzuim en verlofregeling
- Routekaart zorg

6.3 Gespecialiseerde medewerkers:

De coördinator leerlingzaken

De coördinator leerlingzaken adviseert en ondersteunt de mentor en de adjunct-directeur van het team bij de zorg, leer- en gedragsproblemen van leerlingen. De coördinator leerlingzaken heeft wekelijks overleg met de adjunct-directeur en regelmatig contact.

De decaan

De decaan zorgt samen met de mentoren en de docenten dat leerlingen vanaf leerjaar 2 vaardigheden en competenties aanleren die nodig zijn om bewust en gefundeerd te kunnen kiezen voor een vervolgopleiding en een vakkenpakket dat daarbij past. Voor loopbaanoriëntatie werkt de decaan samen met de mentor. Hij zorgt er voor dat leerlingen actief kennis kunnen maken met vervolgopleidingen en beroepen. Hij geeft voorlichting aan leerlingen en ouders, er worden gastlessen verzorgd, er zijn bezoeken aan vervolgopleidingen en er is jaarlijks een beroepen- en opleidingenmarkt. Leerlingen krijgen alle medewerking voor het volgen van meeloopdagen en afdelingsbezoeken op ander locaties van het Merletcollege. Er wordt door de decaan en de leerlingen gebruik gemaakt van het digitale programma Talentenmap.nl.

De orthopedagoog / schoolpsycholoog

Deze deskundige begeleidt en adviseert alle personen die bij het onderwijsproces betrokken zijn. Hij behandelt zorgaanvragen, verricht diagnostiek en behandeling. Daarnaast adviseert, coacht en traint hij het team en/of individuele docenten gericht op het ondersteunen van leerlingen met (extra) ondersteuningsbehoeften. De orthopedagoog stelt het OPP op en maakt een startdocument voor het klassenplan waarin alle bevorderende/belemmerende factoren, onderwijsbehoeften en actiepunten per leerling worden vermeld. Daarnaast wordt er op groepsniveau een advies gegeven voor efficiënt docentgedrag aangaande de klas.

De zorgcoördinator

De zorgcoördinator adviseert en coördineert de ondersteuning voor de gehele locatie of een afgebakend deel hiervan. Hij vormt samen met de orthopedagogen en zorgconsulenten (Cuijk en Grave) het zorgteam. Het zorgteam is betrokken bij de aanname en plaatsing van leerlingen. De zorgcoördinator is het aanspreekpunt voor het Samenwerkingsverband en de ketenpartners en is voorzitter van het zorgadviesteam (ZAT).

De zorgconsulent

De zorgconsulent ondersteunt de basis-kader leerling in de klas tijdens de lessen op didactisch en sociaal emotioneel gebied. Na de lessen is er ruimte voor gesprekjes of ondersteuning bij het huiswerk maken. De zorgconsulent trekt samen met de mentor op bij de leerlingbesprekingen en heeft gesprekken met ouders. Daarnaast heeft de zorgconsulent ruimte om het zorgteam te ondersteunen.

Overige trainers

Er zijn trainers voor versterking van plannen en leren leren, sociale vaardigheden, faalangst- en examenreesreductie en remediale hulp waaronder begeleiding aan anderstalige leerlingen.

7 Ambities

Het Merletcollege is een brede scholengemeenschap met locaties in Cuijk, Grave, Mill en Velp. Binnen de kaders van het schoolplan kan de locatie (directie en zorgteam) zelf keuzes maken voor de besteding van de middelen passend onderwijs. De eigen ambities zoals geformuleerd in het jaarplan zijn hierbij leidend en uit de onderbouwing van de keuzes blijkt hoe ze de basisondersteuning versterken.

7.1 Basisondersteuning versterken

In hoofdstuk 4 is een overzicht opgenomen van de basisondersteuning die we Merletbreed bieden. Met de middelen passend onderwijs borgen we waar we tevreden over zijn en versterken we de basisondersteuning door deze uit te breiden. Deze middelen hoeven niet meer aangevraagd te worden. Keuzes worden achteraf verantwoord.

Versterking houdt ook in: beter worden in wat je doet; het handelingsrepertoire van personeel vergroten. Het zorgteam en de begeleiders passend onderwijs hebben hierin een belangrijke rol. Op zorgbeleidsteam niveau houdt deze versterking vooral in dat zorgteams succesvolle werkwijzen delen en borgen en zicht houden op de inzet van middelen. In lijn met het SWV richt het zorg(beleids)team zich op de werkvloer waarbij de focus ligt op een vijftal aandachtspunten waar ambities voor geformuleerd zijn.

7.2 Ambities

1. Ondersteunend werken

Elke medewerker van het Merletcollege is inmiddels bekend met de term Passend Onderwijs. Deze planperiode gaan we ons vooral richten op wat dat in de klas voor de docent betekent.

Middels *voordoelen - samen doen - nadoen* wordt adequaat ondersteund, waar mogelijk in de klas, zodat:

- de orthopedagoog ziet hoe de interactie tussen leerling, klas en docent is zodat hij hierop in de begeleiding beter kan aansluiten;
- de leerling de ondersteuning beter kan koppelen aan de vakinhoud;
- de docent de ondersteuning zelf makkelijker op kan pakken;
- meer autonomie leidt tot een verhoging van motivatie.

Ambitie: docenten worden pedagogisch en didactisch vaardiger en kunnen in toenemende mate zelf bieden wat de leerling nodig heeft zodat de basisondersteuning op niveau blijft, ook als de middelen hiervoor afnemen.

2. Handelingsgericht en planmatig werken

Leerlingbesprekingen zijn bij uitstek de momenten dat het docententeam kritisch kijkt naar zijn handelen en bijstuurt als dat nodig is: doen we de goede dingen en doen we de dingen goed. Het zorgteam heeft hierbij een sturende en ondersteunende rol. Op alle locaties kan een lid van het zorgteam bij de leerlingbespreking aansluiten zodat de bespreking effectiever en efficiënter verloopt.

Ambitie: borgen van handelingsgericht en planmatig werken op de werkvloer.

3. Preventief en efficiënter werken

De verevening loopt aan het eind van deze planperiode af. Met naar verwachting structureel minder middelen dient het ondersteuningsniveau geborgd te worden. Het zorgteam past zijn werkwijze hierop aan door in te zetten op preventie en meer ondersteuning, observaties en diagnostiek te combineren: in een kleine groep waar dat kan en individueel als het nodig is. Daarnaast reflecteert het zorgteam op processen en zijn eigen handelen met de vraag: Is dit van meerwaarde voor de leerling of de docent?

Ambities:

- 1) Er wordt meer basisondersteuning door mentoren en (gespecialiseerde) docenten geboden waar het zorgteam bij ondersteunt; er is minder extra ondersteuning nodig.

2) Verspilling tegen gaan: administratieve handelingen waar mogelijk beperken.

4. *Meer samenwerken met ketenpartners*

Signalen die duiden op leerproblematiek kunnen adequaat binnen school worden opgepakt. Druk of tegendraads gedrag dat leerlingen laten zien, vraagt vaak om een bredere aanpak. We werken hierbij samen met ketenpartners. Om leerlingen die geen lesverstoring gedrag laten zien, maar wel kwetsbaar zijn, zo vroeg mogelijk te kunnen helpen, is het belangrijk goed te kunnen signaleren en het eerste gesprek hierover aan te kunnen gaan. Ketenpartners en school zetten gezamenlijk in op het versterken van de vaardigheden die hiervoor nodig zijn.

Ambitie: Mentoren zijn en voelen zich bekwaam genoeg om naar aanleiding van signalen een eerste gesprek met de leerling en/of ouders op een constructieve manier aan te gaan.

5. *Innoveren*

Onderwijs en ondersteuning zijn nauw met elkaar verbonden, zoals uit dit schoolondersteuningsprofiel blijkt. Het zorgteam sluit aan bij onderwijs vernieuwende projecten van de eigen locatie die in de jaarplannen zijn uitgewerkt. Op basis van wetenschappelijk onderzoek en ondersteuningsbehoeften binnen het Merletcollege, past het zorgbeleidsteam haar werkwijze aan en innoveert zelf ook.

Ambitie: Op het gebied van executief functioneren, kortdurende trainingen ontwikkelen die aansluiten bij wat in de mentor-/vakles geboden wordt.
